

**Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem
w Społecznej Szkole Podstawowej nr 10
im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego
Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Warszawie**

Podstawy prawne działań w obszarze ochrony dzieci przed krzywdzeniem:

1. *Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535). Przepisy weszły w życie 22 czerwca 2023 r.*
 2. *Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw Dz. U. 2023, poz. 289*
 3. *Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym*
 4. *Ustawa z dnia 25.02. 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy tj. Dz. U. 2020, poz. 1359 ze zmianami: ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 poz. 1606)*
 5. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.*
 6. *Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 o resocjalizacji w wspieraniu nieletnich (Dz. U. 2022.pox. 1700)*
 7. *Ustawa Prawo oświatowe – zadania dyrektora oraz nauczycieli*
 8. *Ustawa Karta Nauczyciela – zadania i odpowiedzialność (szczególnie dyscyplinarna) nauczyciela.*
-

Spis treści

Wstęp	3
Rozdział 1.	4
Postanowienia ogólne	
Słowniczek	
Rozdział 2.	6
Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci	
Rozdział 3.	7
Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci	
Rozdział 4.	10
Zasady ochrony wizerunku dziecka	
Rozdział 5.	11
Zasady dostępu dzieci do internetu	
Rozdział 6.	12
Monitoring stosowania Standardów	
Rozdział 7.	13
Przepisy końcowe	
Załączniki	14

§ 1.

Celem polityki „Standardów Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem” jest zapewnienie dzieciom sprzyjających warunków do nauki, rozwoju, rekreacji oraz innych działań statutowych szkoły. Naczelną zasadą wszystkich aktywności podejmowanych przez pracowników szkoły jest zabezpieczenie dzieci przed wszelkimi formami krzywdzenia, zaniedbania, wykorzystywania czy przemocy. Niedopuszczalne jest stosowanie jakiegokolwiek przemocy wobec dziecka zarówno ze strony pracowników szkoły jak i innych dorosłych osób czy też innych dzieci. Dokument niniejszy określa działania zabezpieczające dzieci przed każdą formą przemocy. Standardy Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem określają działania, procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

§ 2.

Dokument dotyczy pracowników Społecznej Szkoły Podstawowej nr 10, współpracowników, wolontariuszy, praktykantów, stażystów i inne osoby okresowo pracujące w placówce.

Standard 1. „Polityka ochrony dzieci” – szkoła opracowała, przyjęła i wdrożyła do realizacji Standardy Ochrony Dzieci przed Krzywdzeniem, które określają:

- sposoby reagowania na podejrzenie krzywdzenia dziecka,
- zasady bezpiecznych relacji między pracownikiem szkoły a dzieckiem,
- zasady bezpiecznego korzystania z mediów elektronicznych, w tym z internetu,
- zasady ochrony wizerunku i danych osobowych (w tym RODO).

Standard 2. „Pracownicy szkoły” – szkoła monitoruje, edukuje, angażuje pracowników szkoły w politykę ochrony dzieci, poprzez:

- stosowanie zasad bezpiecznej rekrutacji,
- stosowanie zasad bezpiecznych relacji pracownik szkoły – uczeń oraz uczeń – uczeń.

Standard 3. „Procedury” – w szkole funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia krzywdzenia oraz podejmowania interwencji.

- szkoła wdrożyła i stosuje procedury interwencyjne, które są znane i udostępnione wszystkim pracownikom szkoły,
- każdy pracownik szkoły ma wiedzę na temat tego, komu należy zgłosić podejrzenie krzywdzenia,

- każdy pracownik szkoły posiada dane kontaktowe do lokalnych służb pomocowych i interwencyjnych.

Standard 4. „Monitoring” – szkoła na bieżąco, jednak nie rzadziej niż raz na dwa lata, monitoruje i w razie konieczności ewaluuje i aktualizuje zapisy Standardów, konsultując się z pracownikami szkoły, uczniami i rodzicami.

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 3.

1. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
2. Szkoła dba, aby osoby w niej zatrudnione oraz osoby pracujące na podstawie umowy – zlecenia, wolontariusze, stażyści i praktykanci posiadali odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi i nie stanowili dla nich zagrożenia.
3. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

§ 4.

Ilekoć w dokumencie „Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem” jest mowa o:

1. szkole – należy przez to rozumieć Społeczną Szkołę Podstawową nr 10 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego z siedzibą w Warszawie przy ulicy Ostrobramskiej 72;
2. dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Społecznej Szkoły Podstawowej nr 10 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Warszawie;

3. uczniach – należy przez to rozumieć uczniów Społecznej Szkoły Podstawowej nr 10 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Warszawie;
4. rodzicach – należy przez to rozumieć przedstawicieli ustawowych dziecka (prawnych opiekunów ucznia oraz osoby, podmioty sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem);
5. pracownikach szkoły:
 - wychowawcach – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono klasę;
 - nauczycielach – należy przez to rozumieć pracowników pedagogicznych Społecznej Szkoły Podstawowej nr 10 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Warszawie;
 - psychologach i pedagogach – należy przez to rozumieć psychologów i pedagogów szkolnych zatrudnionych w Społecznej Szkole Podstawowej nr 10 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Warszawie;
 - pracownikach niepedagogicznych – należy przez to rozumieć pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w Społecznej Szkole Podstawowej nr 10 im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Warszawie;
 - zespole interwencyjnym – należy przez to rozumieć zespół powołany przez dyrektora szkoły podejmujący działania w kierunku ochrony dzieci przed krzywdzeniem, w skład którego wchodzi: dyrektor, wychowawca, członek zespołu psychologiczno-pedagogicznego i w razie potrzeby pielęgniarka szkolna.
6. fizycznym znęcaniu się nad dzieckiem – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka np. bicie, popychanie, szarpanie, kopanie itp.;
7. przemocy psychicznej i emocjonalnej – należy przez to rozumieć działania, które mogą znacząco wpływać na zdrowie psychiczne dziecka, takie jak: poniżanie, zastraszanie, upokarzanie, wyśmiewanie, groźby lub zaniedbywanie emocjonalne;
8. przemocy seksualnej – należy przez to rozumieć wszelkie działania seksualne wymuszone lub narzucone dziecku, przez osobę dorosłą lub innego ucznia, włączając w to gwałt, molestowanie seksualne, produkcję, dystrybucję lub posiadanie pornografii dziecięcej;

9. przemocy ekonomicznej – należy przez to rozumieć niezapewnianie odpowiednich warunków do jego rozwoju, dziecka, m.in. odpowiedniego odżywiania, ubrania, potrzeb edukacyjnych czy schronienia, w ramach środków dostępnych rodzicom lub opiekunom.
10. zaniedbywaniu – należy przez to rozumieć niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, psychicznych i emocjonalnych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;
11. cyberprzemocy – należy przez to rozumieć formę przemocy, która ma miejsce online i obejmuje zachowania, takie jak: hejtowanie, szantaż, zastraszanie czy rozpowszechnianie obraźliwych treści;
12. danych osobowych ucznia – należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację ucznia;
13. osobie odpowiedzialnej za Standardy Ochrony Dzieci Przed Krzywdzeniem – należy przez to rozumieć wyznaczonego przed dyrektora szkoły pracownika sprawującego nadzór nad realizacją niniejszych Standardów;
14. osobie odpowiedzialnej za internet – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora szkoły pracownika sprawującego nadzór nad korzystaniem z internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem dzieci w Internecie;
15. osobie odpowiedzialnej za ochronę wizerunku uczniów – należy przez to rozumieć wyznaczonego przez dyrektora szkoły pracownika sprawującego nadzór nad przestrzeganiem zasad ochrony wizerunku.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

§ 5.

1. Pracownicy szkoły posiadają wiedzę nt. zagrożeń dzieci i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy ich krzywdzenia (załącznik nr 1).
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka podejmowane są przez pracowników szkoły procedury interwencji stosowne do zaistniałej sytuacji.
3. Pracownicy szkoły monitorują sytuację i dobrostan dzieci.

4. Pracownicy szkoły znają i stosują zasady bezpiecznych relacji pracownik – uczeń (załącznik nr 2) i uczeń – uczeń (załącznik nr 3) ustalone w szkole.
5. Zatrudnianie pracowników szkoły odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka

§ 6.

Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez rodzica.

1. Pracownik szkoły, który podejrzewa, że dziecko jest krzywdzone, informuje o tym fakcie wychowawcę. Interwencja prowadzona jest przez zespół interwencyjny.
2. Członek zespołu interwencyjnego przeprowadza z uczniem rozmowę. Jeśli jest taka możliwość, prosi pielęgniarkę szkolną lub innego członka zespołu psychologiczno-pedagogicznego o pomoc w dokonaniu wywiadu. Zespół interwencyjny stara się ustalić przebieg zdarzenia, wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.
3. Członek zespołu interwencyjnego, w porozumieniu z dyrektorem i w jego obecności, przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia. Informuje ich o podejrzeniu stosowania wobec dziecka przemocy i niedostatecznej nad nim opieki. Członek zespołu interwencyjnego sporządza plan pomocy dziecku na podstawie jego sytuacji szkolnej i rodzinnej.
4. Plan pomocy dziecku zawiera wskazania dotyczące:
 - a) podjęcia przez szkołę działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej placówki;
 - b) wsparcia, jakie szkoła zaoferuje dziecku,
 - c) skierowania dziecka do specjalistycznej placówki pomocy dziecku, jeżeli istnieje taka potrzeba.
5. Psycholog/pedagog przedstawia rodzicom plan pomocy dziecku z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
6. Psycholog/pedagog informuje rodziców, że w przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia o stosowaniu przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia przez świadka, szkoła ma obowiązek zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej

instytucji (prokuratura/policja, sąd rodzinny) oraz przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego – procedura „Niebieskie Karty”.

7. W przypadku uwiarygodnienia podejrzenia krzywdzenia szkoła składa zawiadomienie do odpowiedniej instytucji oraz przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.

§ 7.

Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osoby trzecie, związane ze szkołą, tj. pracownicy szkoły, wolontariusze, stażyści, praktykanci oraz inne osoby okresowo pracujące w placówce.

1. Pracownik szkoły, który jest świadkiem krzywdzenia dziecka przez innego pracownika szkoły albo posiada podejrzenia bądź informacje o takim zachowaniu, powiadamia niezwłocznie dyrektora szkoły.
2. Dyrektor odsuwa podejrzaną osobę od wszelkich kontaktów z dziećmi (nie tylko z dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
3. Zespół interwencyjny bada wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchuje dziecko, osobę podejrzaną o krzywdzenie oraz świadków zdarzenia.
4. Dyrektor podejmuje wobec pracownika szkoły działania przewidziane prawem i informuje o nich rodziców krzywdzonego dziecka.
5. Psycholog/pedagog udziela dziecku i rodzicom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego. Wskazuje miejsca, w których możliwe jest skorzystanie z terapii i fachowej opieki specjalistów.

§ 8.

Schemat podejmowania interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia przez osobę obcą spoza szkoły

1. Pracownik szkoły, który posiadał taką informację, niezwłocznie powiadamia o niej wychowawcę krzywdzonego ucznia.
2. Wychowawca powiadamia o sytuacji psychologa/pedagoga oraz dyrektora.
3. Psycholog/pedagog przeprowadza z uczniem rozmowę i udziela wsparcia psychologicznego. Przekazuje rodzicom uzyskane od ucznia informacje oraz możliwości uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka poza szkołą.

4. W przypadkach dotyczących przemocy seksualnej, przemocy fizycznej, przemocy psychicznej i emocjonalnej, dyrektor szkoły powołuje zespół interwencyjny.
5. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku na podstawie opisu sporządzonego przez psychologa/pedagoga oraz innych informacji uzyskanych przez członków zespołu.
6. Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji.

§ 9.

Krzywdzenie rówieśnicze

1. Pracownik szkoły, który jest świadkiem zdarzenia, natychmiast podejmuje działania mające na celu przerwanie agresywnych zachowań. Informuje o zdarzeniu wychowawcę.
2. Nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia, przeprowadza z uczniami rozmowę wyjaśniającą okoliczności zdarzenia. Powiadamia o zaistniałej sytuacji wychowawcę oraz rodziców.
3. Pracownik niepedagogiczny, który jest świadkiem zdarzenia, informuje o nim wychowawcę. Wychowawca przeprowadza z uczniami rozmowę wyjaśniającą okoliczności zdarzenia i powiadamia rodziców o zaistniałej sytuacji.
4. W uzasadnionych przypadkach wychowawca, a w razie jego nieobecności nauczyciel, który jest świadkiem zdarzenia, informuje o zdarzeniu psychologa/pedagoga.
5. Psycholog/pedagog przeprowadza oddzielne rozmowy z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz dzieckiem poddawany krzywdzeniu.
6. Wychowawca we współpracy z psychologiem/pedagogiem przeprowadza rzetelną diagnozę sytuacji. Wspólnie analizują zebrane dane i tworzą plan zaradczy. Wychowawca informuje o nim rodziców.
7. Po rozpoznaniu sytuacji psycholog/pedagog podejmuje decyzję o wezwaniu rodziców dziecka podejrzewanego o krzywdzenie oraz rodziców dziecka poddawany krzywdzeniu na rozmowę do szkoły.
8. Wychowawca, we współpracy z psychologiem/pedagogiem, przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka, który dopuścił się krzywdzenia. W trakcie rozmów zobowiązuje rodziców do podjęcia starań mających na celu konstruktywną pracę nad zmianą zachowań dziecka krzywdzącego. Ustalenia spisywane są w formie notatki.

9. Psycholog/pedagog otacza ucznia krzywdzonego opieką psychologiczno-pedagogiczną. Uświadamia, jak należy radzić sobie w przypadku agresywnych zachowań innych uczniów. Utrzymuje kontakt z rodzicami i – jeśli widzi taką konieczność – wskazuje miejsca, w których możliwe jest skorzystanie z terapii i fachowej opieki specjalistów w celu zminimalizowania szkód psychicznych dziecka. Z rodzicami opracowuje plan zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, włączając w to odizolowanie go od źródeł zagrożenia.
10. Jeżeli zachowania przemocowe powtarzają się, psycholog/pedagog podejmuje inne działania: przeprowadza rozmowę interwencyjną w obecności rodziców, wnioskując o zwołanie zespołu interwencyjnego, który ustala dalszą strategię działań.
11. W sytuacji, gdy uczeń w dalszym ciągu stwarza zagrożenie dla innych uczniów, psycholog/pedagog, w porozumieniu z dyrektorem i wychowawcą ucznia, kieruje do sądu rodzinnego wnioski o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji ucznia.
12. W sytuacjach wyjątkowych (uszkodzenie ciała, zagrożenie życia), dyrektor szkoły wzywa karetkę pogotowia i bezzwłocznie powiadamia o zdarzeniu policję.

§ 10.

1. W każdym przypadku zauważenia krzywdzenia ucznia psycholog/pedagog uzupełnia Kartę Interwencji (załącznik nr 4).
2. Kartę załącza się do akt osobowych ucznia. W przypadku podejrzeń wobec pracownika szkoły, również do akt osobowych pracownika szkoły.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 11.

1. Szkoła zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Szkoła, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.

3. Wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka stanowi załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.

§ 12.

1. Pracownikowi szkoły nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie szkoły bez pisemnej zgody rodzica dziecka.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik szkoły może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody.
3. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do rodziców dziecka bez ich wiedzy i zgody.
4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.

§ 13.

1. Upublicznianie przez pracownika szkoły wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1., powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. umieszczony zostanie na stronie youtube.com w celach promocyjnych).

Rozdział V

Zasady dostępu dzieci do internetu

§ 14.

1. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do internetu, zobowiązana jest do podejmowania działań zabezpieczających dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić

zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju; w szczególności dotyczy to instalowania i aktualizowania oprogramowania zabezpieczającego.

2. Osoba odpowiedzialna za internet w szkole, przeprowadza z dziećmi cykliczne szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu.
3. Na terenie szkoły dostęp dziecka do internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela podczas zajęć lekcyjnych.
4. Nauczyciel czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z internetu przez dzieci podczas lekcji, przypomina im o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu.
5. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu.

§ 15.

1. Osoba odpowiedzialna w szkole za internet:
 - a. dba o to, aby sieć internetowa szkoły była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami. Instaluje i aktualizuje odpowiednie oprogramowanie,
 - b. przynajmniej raz w miesiącu aktualizuje oprogramowanie i sprawdza, czy na komputerach podłączonych do internetu nie znajdują się niebezpieczne treści,
 - c. w przypadku znalezienia niebezpiecznych treści stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. W przypadku ustalenia kto korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, przekazuje tę informację wychowawcy i dyrektorowi szkoły.
2. Wychowawca informuje o zdarzeniu psychologa/pedagoga.
3. Psycholog/pedagog przeprowadza z dzieckiem korzystającym z niebezpiecznych treści rozmowę na temat bezpiecznego korzystania z internetu.
4. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informację, że dziecko jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale III niniejszych Standardów.

Rozdział VI

Monitoring stosowania Standardów

§ 16.

1. Osobą odpowiedzialną za monitorowanie realizacji Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem jest psycholog/pedagog wyznaczony przez dyrektora.
2. Osoba odpowiedzialna za monitorowanie realizacji Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem:
 - a. monitoruje realizację Polityki, reaguje na sygnały naruszenia Standardów i prowadzi rejestr zgłoszeń,
 - b. corocznie przeprowadza wśród pracowników szkoły ankietę monitorującą realizację Polityki,
 - c. na bieżąco zbiera od rodziców i dzieci opinie o rezultatach realizacji Polityki (wnioski, uwagi, informacje pozyskane w trakcie rozmów),
 - d. analizuje poziom realizacji Polityki w szkole na podstawie wypełnionych przez pracowników szkoły ankiet oraz pozyskanych informacji,
 - e. sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje dyrektorowi,
 - f. proponuje zmiany w Standardach.
3. Dyrektor wprowadza do tego dokumentu niezbędne zmiany i ogłasza nowe brzmienie dokumentu pracownikom szkoły, dzieciom i ich rodzicom.

Rozdział VII

Przepisy końcowe

§ 17.

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Dokument dostępny jest dla pracowników szkoły, dzieci i ich rodziców na stronie internetowej szkoły.

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia uczniów.

Pracownicy szkoły posiadają wiedzę w zakresie bezpieczeństwa dzieci i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci, takie jak:

- 1) uczeń nie otrzymuje potrzebnej mu opieki medycznej, okularów itp.;
- 2) uczeń nie ma odzieży i butów dostosowanych do warunków atmosferycznych;
- 3) uczeń nie ma zapewnionego odpowiedniego i zbilansowanego posiłku w ciągu dnia;
- 4) uczeń cierpi na powtarzające się dolegliwości somatyczne: bóle brzucha, głowy, mdłości itp.;
- 5) uczeń jest bierny, wycofany, uległy, przestraszony, depresyjny lub zachowuje się agresywnie, buntuje się, samookalecza;
- 6) uczeń osiąga słabsze wyniki w nauce w stosunku do swoich możliwości;
- 7) uczeń ucieka w świat wirtualny (gry komputerowe, internet);
- 8) uczeń używa środków psychoaktywnych i innych niedozwolonych;
- 9) uczeń nadmiernie szuka kontaktu z dorosłym (tzw. „lepkość”);
- 10) uczeń ma widoczne obrażenia ciała, których pochodzenie trudno jest wyjaśnić (siniaki, ugryzienia, rany);
- 11) podawane przez ucznia wyjaśnienia dotyczące obrażeń wydają się niewiarygodne, niemożliwe, niespójne itp., uczeń często je zmienia;
- 12) pojawia się niechęć do lekcji wychowania fizycznego – uczeń nadmiernie zakrywa ciało, niestosownie do sytuacji i pogody;
- 13) uczeń boi się rodzica, boi się powrotu do domu;
- 14) uczeń wzdryga się, kiedy podchodzi do niego osoba dorosła;
- 15) w pracach artystycznych, rozmowach, zachowaniu ucznia zaczynają dominować motywy seksualne;
- 16) uczeń jest rozbudzony seksualnie niestosownie do sytuacji i wieku;
- 17) uczeń ucieka z domu;
- 18) uczeń mówi o przemocy;
- 19) nastąpiła nagle i wyraźna zmiana zachowania ucznia.

Jeżeli z objawami u ucznia współwystępują określone zachowania rodziców, to podejrzenie o krzywdzeniu ucznia jest szczególnie uzasadnione. Niepokojące zachowania rodziców to:

- 1) rodzic podaje nieprzekonujące lub sprzeczne informacje albo odmawia wyjaśnień dotyczących obrażeń dziecka;
- 2) rodzic odmawia, nie utrzymuje kontaktów z osobami zainteresowanymi losem dziecka;
- 3) rodzic mówi o dziecku w sposób negatywny, ciągle obwinia, poniża, strofuje;
- 4) rodzic poddaje dziecko surowej dyscyplinie bądź jest nadopiekuńczy, zbyt pobłażliwy lub odrzuca dziecko;
- 5) rodzic nie interesuje się losem i problemami dziecka;
- 6) rodzic często nie potrafi podać miejsca, w którym aktualnie przebywa dziecko;
- 7) rodzic jest apatyczny, pogrążony w depresji;
- 8) rodzic zachowuje się agresywnie;
- 9) rodzic ma zaburzony kontakt z rzeczywistością np. reaguje nieadekwatnie do sytuacji;
- 10) rodzic wypowiada się niespójnie;
- 11) rodzic nie ma świadomości lub neguje potrzeby dziecka;
- 12) rodzic przekracza dopuszczalne granice w kontakcie fizycznym lub werbalnym;
- 13) rodzic faworyzuje jedno z rodzeństwa;
- 14) rodzic nadużywa alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między pracownikiem szkoły a dzieckiem

Zasady bezpiecznych relacji z uczniem określają zachowania i praktyki niedozwolone w pracy z dziećmi. Dostosowane są do realiów funkcjonowania szkoły i dotyczą różnych obszarów.

1. Bezpośredni kontakt z uczniem oparty jest na poszanowaniu jego intymności i godności.

Przykładowe formy takiego kontaktu, to:

- a) kontakty na zajęciach sportowo-rekreacyjnych;
- b) stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dotyczących, konfliktów pomiędzy uczniami (rozdzielenie, przytrzymanie);
- c) działania z zakresu pomocy przedmedycznej;
- d) zagrożenie lub panika spowodowane czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.).

Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:

- a) przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie),
 - b) erotyzowania relacji (flirt słowny, dwuznaczny żart, zły dotyk, wyzywające spojrzenie).
2. Komunikacja werbalna z uczniem powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych. Komunikacja nie powinna:
 - a) wzbudzać w uczniu zagrożenia (groźby, wyzwiska, krzyk);
 - b) obniżać i niszczyć poczucie wartości (np. wyzwiska, krzyk, negatywne ocenianie, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć, upokarzanie);
 - c) naruszać granic (niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).
 3. Pracowników szkoły obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność i szacunek w traktowaniu oraz ocenie każdego ucznia bez względu na jego pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość. Równe traktowanie oznacza, że niedozwolone jest:

- a) wyłączenie skupiania uwagi na wybranych uczniach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych,
 - b) nieuzasadnione dawanie przywilejów tylko wybranym uczniom i pozbawianie ich pozostałych,
 - c) nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań, nieadekwatne do możliwości i wieku,
 - d) zwalnianie z wykonywania obowiązków w nieuzasadnionych sytuacjach,
 - e) godzenie się, brak reakcji na nieformalną hierarchię grupową,
 - f) dominacja w grupie przez negatywne jednostki, ustalanie przez nie i wdrażanie nieformalnych zasad,
 - g) przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych wychowanków przez silniejszych.
4. W kontaktach bezpośrednich i online z uczniem poza szkołą obowiązują następujące zasady:
- a) powinny być ściśle powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo-wychowawczych (np. towarzyszenie w realizowanych poza szkołą ważnych dla ucznia wydarzeniach wymagających wsparcia osoby dorosłej, zorganizowane przez szkołę formy wyjazdowe np. zielona szkoła i inne),
 - b) powinny odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu szkolnego,
 - c) niedopuszczalne jest utrzymywanie takich kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem, dających poczucie bycia faworyzowanym, wyróżnianym.
5. Transport, przemieszczanie się i warunki noclegowe:
- uczniowie w przypadku nagłego zachorowania mogą być odbierani ze szkoły jedynie przez rodziców lub osoby przez nich upoważnione,
 - organizacja transportu, noclegu poza szkołą powinna być uzasadniona (np. wyjazd na wycieczkę szkolną lub inne wydarzenia organizowane przez szkołę),
 - opieka nad uczniami w sytuacjach wyjazdowych powinna być zgodna z przepisami o organizacji wyjazdów i wycieczek szkolnych,
 - przy organizacji noclegu zakwaterowania brane jest pod uwagę płeć uczniów i relacje rówieśnicze.

6. Dyscyplinowanie definiowane jako narzędzie „informacji zwrotnej” ma na celu komunikowanie uczniom, że ich postawa w danej sytuacji jest niewłaściwa, sprzeczna z oczekiwaniami, nieakceptowalna społecznie. Niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania mające na celu upokorzenie, poniżenie oparte na wykorzystywaniu przewagi:
- fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie, uniemożliwienie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych, pozbawianie snu, pokarmu, ekspozycja na zimno, ciepło itp.; prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie się zachowań o charakterze seksualnym),
 - psychicznej (dominacja poprzez krzyk, groźby, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb psychicznych np. bezpieczeństwa, przynależności, miłości, symulacje wzbudzające strach i obawy o życie własne i rodziny).
7. Rodzice uczniów mają prawo do wszelkich informacji na temat funkcjonowania ucznia na terenie szkoły, w trakcie wycieczek innych wydarzeń organizowanych przez szkołę. Informacje na temat dziecka udzielane są jedynie jego rodzicom.

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniami (uczeń – uczeń)

1. Naczelną zasadą relacji między uczniami jest postępowanie z szacunkiem, przy uwzględnianiu godności i potrzeb wszystkich uczniów.
2. Uczniom nie wolno używać przemocy, znęcać się nad uczniami słabszymi.
3. Uczniom nie wolno wzajemnie się zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać. Nie wolno krzyczeć na innych uczniów.
4. Uczniowie powinni szanować prawo innych uczniów do prywatności.
5. Uczniom nie wolno używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych uczniów przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
6. Uczniom nie wolno utrwalać wizerunku innych uczniów (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) w sytuacji, gdy nie wyrazili na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydzić lub obrazić.
7. Uczniom nie wolno używać oraz proponować innym uczniom alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych.

KARTA INTERWENCJI

Imię i nazwisko dziecka:		
Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia) – opis:		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia:		
Działania psychologa/ pedagoga	Dotychczasowe działania	Ustalenia
Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwe)	<ul style="list-style-type: none"> • zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, • wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, • wezwanie karetki pogotowia • inny rodzaj interwencji _____. 	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję i data interwencji)		
Wyniki interwencji: działania organów		

wymiaru sprawiedliwości, jeśli szkoła uzyskała informacje o wynikach/ działania szkoły/działania rodziców	
Dodatkowe ważne informacje	

Procedura ochrony wizerunku dziecka

Szkoła, uznając prawo ucznia do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku ucznia.

W sytuacjach, w których szkoła rejestruje wizerunki dzieci do własnego użytku kieruje się następującymi zasadami:

1. Rodzice, podpisując umowę ze szkołą, wyrażają pisemną zgodę na rejestrowanie wizerunku dziecka na potrzeby związane z działalnością szkoły oraz jej promocją na okres kształcenia dziecka w szkole oraz przyszłości, jeżeli nie zmieni się ich cel. Zgoda ta jest dobrowolna.
2. Uczniowie mogą nie wyrazić zgody na rejestrowanie wizerunku.
3. Jeśli rejestracja wydarzenia zostaje zlecona osobie/firmie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście), szkoła zapewnia bezpieczeństwo uczniów poprzez:
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
 - zapewnienie nadzoru pracownika szkoły podczas rejestrowania wydarzenia,
 - poinformowanie rodziców oraz dzieci, że osoba/firma rejestrująca wydarzenie będzie obecna podczas wydarzenia i upewnienie się, że rodzice udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.
4. Jeśli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców dziecka nie jest wymagana.

Rejestrowanie wizerunku dziecka do prywatnego użytku

Na początku każdej uroczystości i innych wydarzeń szkolnych, podczas których rodzice lub widzowie rejestrują wizerunek innych dzieci do prywatnego użytku, szkoła informuje, że:

1. wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunek dzieci i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, a w przypadku dzieci – przez ich rodziców,

2. zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunek dzieci nie mogą być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych bez pisemnej zgody rodziców tych dzieci.

Rejestrowanie wizerunku dziecka przez osoby trzecie i media

Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba/firma będą chcieli zarejestrować organizowaną przez szkołę uroczystość lub inne wydarzenie szkolne i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrektora.

1. Rodzice wyrażają pisemną zgodę na rejestrowanie wizerunku dziecka przez osoby trzecie i media podczas danego wydarzenia.
2. Pracownik szkoły nie umożliwia przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku dziecka na terenie szkoły bez pisemnej zgody rodzica dziecka oraz bez zgody dyrekcji.
3. Pracownik szkoły nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców dzieci i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego rodziców. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik szkoły jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
4. W celu realizacji materiału medialnego dyrekcja może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń szkoły dla potrzeb nagrania. Dyrekcja, podejmując taką decyzję, poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie wizerunku dzieci przebywających na terenie szkoły.